

ajuntament de palafrugell
arxiu municipal
servei de gestió documental i arxiu

Fons Fotografia Jaume Ferrer Massanet

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

Codi de referència

AMP (Arxiu Municipal de Palafrugell)

Nivell de descripció

Fons

Títol

Fons Fotografia Jaume Ferrer Massanet

Data(es)

1890-1952

Volum i suport

6'50 ml. (10 unitats d'instal·lació, 388 plaques de vidre, 77 pots de productes químics, 5 safates, 1 proveta i 2 capsas de pintures a l'oli i pigments)

ÀREA DE CONTEXT

Nom del productor

Fotografia Jaume Ferrer Massanet

Història del productor

Jaume Ferrer Massanet (Palafrugell, 1872-1922). Taper, fotògraf professional, pintor i escultor. Va començar a practicar la fotografia de molt jove, les seves primeres

fotografies daten de finals del s.XIX. Tenia estudi propi al carrer de la Llibertat número 4, a l'interior del pati del seu domicili. Seguidor del moviment pictorialista, amb les seves fotografies volia transmetre emocions i explicar històries, sovint representant escenes gairebé teatrals, però no va deixar de banda el retratisme professional. També va ser un especialista del retoc fotogràfic que anava des de la possible correcció de llums o a la millora física fins a unir dues fotografies diferents reproduïnt en una mateixa imatge un mateix personatge en diferents posicions, talment com si fós una trobada de bessons. També va realitzar fotografies per encàrrec que tenien com a objectiu l'edició i comercialització de postals, algunes en format panoràmic.

Es va presentar a diferents concursos de fotografia; l'any 1899 va obtenir una menció honorífica en un concurs a Madrid i l'any 1903 va guanyar la medalla de bronze al Concurs Nacional de Fotografies organitzat pel Centre de Lectura a Reus (publicada a la revista *Blanco y Negro* de Madrid). A vegades utilitzava la fotografia com a estudi previ a una obra pictòrica.

Es va casar amb Enriqueta Vidal Cama i van tenir vuit fills.

Jaume Ferrer Massanet era una persona molt emprenedora i gràcies a la premsa local sabem que a casa seva hi va establir una sucursal del taller de ceràmica "La Renurfemán" de La Bisbal i que va exposar com a pintor a la sala "Estruch" de Girona. La família recorda que s'havia fet càrrec del cinema Variedades, a l'edifici que havia estat seu del Centre Obrer (c. de la Constància i carrer de Cavallers).

El seu fill Lluís Ferrer Vidal (Palafrugell, 1906-1994) va treballar de mecànic i també va fer fotografia industrial per encàrrec, majoritàriament a Barcelona.

Història arxivística

El fons ha estat conservat pel mateix productor i la seva família fins el seu ingrés a l'Arxiu Municipal de Palafrugell.

A finals de 2017 es realitza el tractament de la *Col·lecció de productes químics* procedents del laboratori fotogràfic de Jaume Ferrer Massanet. La intervenció ha consistit en la neteja dels compostos químics, realitzada amb mitjans de seguretat requerits, la identificació, la classificació, l'etiquetatge, el registre fotogràfic i la instal·lació en contenidors adients.

Dades sobre l'ingrés

Ingressos 33/1995 (amb conveni de data 28 de setembre de 1995), 27/1996, 18/1997, 22/1997, 47/2018 i 12/2021. L'ingrés 47/2018 va consistir en una reproducció digital de fotografies incloses en un àlbum propietat de la família Ferrer Jofra.

ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut

La documentació conservada en aquest fons conté principalment fotografies, 434, de les quals 388 són sobre plaques de vidre. Les fotografies van ser elaborades per Jaume Ferrer Massanet, però també n'hi ha una part, petita, obra del seu fill Lluís Ferrer Vidal.

Sistema d'organització

1. Fotografies
2. Material fotogràfic
3. Material de pintura
4. Altres materials i documents solts

Informació sobre avaluació, tria i eliminació

La documentació és de conservació permanent.

Incrementos

No es preveuen increments.

ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

Condicions d'accés

L'accés a la documentació del fons és públic.

Condicions de reproducció

Les reproduccions de documentació es regiran segons la normativa del Reglament del Servei d'Arxiu Municipal de l'Ajuntament de Palafrugell i les condicions establertes en el conveni.

Llengües i escriptures dels documents

Fons majoritàriament no textual, en els documents predomina el castellà.

Característiques físiques i requeriments tècnics

En general els documents que formen la unitat de descripció es troben en bon estat.

Instruments de descripció

L'any 2017 Núria Casellas i Noguer va elaborar un inventari del fons sota la direcció de M. Concepció Saurí.

ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

Existència i localització dels originals

Els originals de la unitat de descripció es troben a l'Arxiu Municipal de Palafrugell.

Els originals de les reproduccions elaborades com a conseqüència de l'ingrés 47/2018 són en poder de la família Ferrer Jofra (vegeu l'apartat "Dades sobre l'ingrés").

Documentació relacionada

AMP. Fons Estanc Rodríguez Joanola

AMP. Col·lecció d'imatges

Arxiu d'imatges de l'Ajuntament de Begur. Fotografies de grups escolars.

Bibliografia

Àlbum de records. Quatre fotògrafs empordanesos. Edicions Baix Empordà. Núm. 2. 2007.

Miralls amb memòria. Fotografia i fotògrafs, Girona 1860-1940. Casa de Cultura de Girona, 2008.

Els punts d'INSPAI. Centre de la Imatge de la Diputació de Girona. [12] Sèrie "Signatures". Inspai, Centre de la Imatge de la Diputació de Girona. 2017 (col·lecció cartells i programes)

GRAU FERRANDO, Dolors. *Els artesans de la imatge. Fotografia i cinema amateur a Palafrugell (1860-1985).* Quaderns de Palafrugell, núm. 5. 1997.

GRAU FERRANDO, Dolors. "Jaume Ferrer, el pictorialista empordanès", dins *Revista de Girona*, núm. 206. Maig-juny, 2001.

GRAU FERRANDO, Dolors; GRASSOT RADRESA, Marta. “Els fotògrafs pictorialistes gironins”, dins *Revista de Girona*, núm. 304. Setembre-octubre, 2017.

SEGURANYES BOLAÑOS, Mariona. *Una visió artística de l'Empordanet. La pintura a Palafrugell entre els segles XIX i XX*. Quaderns de Palafrugell, núm. 15. 2006.

SEGURANYES BOLAÑOS, Mariona. “La fotografia i la pintura, una relació lluminosa”, dins *La Història de la fotografia a l'Empordà. La fotografia que fa història*. Institut d'Estudis Empordanesos. Col·lecció Monografies Empordaneses, núm. 12. Figueres. 2017.

Palafrugell fa cent anys. Calendari any 2000. Ajuntament de Palafrugell. 2000.

ÀREA DE NOTES

Notes

Es calcula que s'ha conservat una quarta part del fons original. Junt amb el fons també es va fer donació dels productes químics utilitzats al laboratori per Jaume Ferrer Massanet que encara es conserven amb els recipients i etiquetes originals.

ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i data(es)

Guia elaborada per Núria Casellas i Noguera, que la va acabar el novembre del 2017; modificada el juliol del 2024 per Òscar Alegret i Teijeiro.

Fonts

La unitat de descripció.

Regles o convencions

Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció General d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2007.